

בחן את עצמך

1. האם אתה מכיר את הפרות ברפת שלך? לפי העיניים — (2); לפי הראשים — (2); אינך מכיר אותן כלל — (1).
2. האם אתה מדייק לבוא לעבודה? מקדים לעבודה — (3); מדייק — (2); מאחר — (1).
3. האם אתה מדייק לסיים את העבודה? מקדים לסיים — (1); מדייק — (2); מאחר לסיים — (3).
4. האם אתה נוהג להכות את פרוטיך? אינך מכה כלל — (4); מכה ביד — (2); מכה במקל — (0).
5. האם אתה נוהג לפעמים ללטף את פרר תיך? מלטף — (3); מלטף לעתים רחוקות — (2); אינך מלטף כלל — (1).
6. איך אתה נוהג בהכשרת מבכירה למכון החליבה? בעזרת מכות וצעקות — (1); בסב־לנות ושיכנוע — (3); בשקט ובעזרת תחבולות ועורמה — (5).
7. מה אתה עושה כשאתה מגלה פרה חולה? קורא לרופא — (3); מטפל לבד — (2); מחליט לחכות למחר — (1).
8. ראית פרה מתחילה להמליט: אתה ממחר לעזור לה — (1); אתה מחליט לבקר אצלה כעבור רבע שעה — (3); אתה נותן לה להמליט לבד — (4).
9. ראית מבכירה מתחילה להמליט: אתה ממחר לעזור לה — (4); אתה מחליט לבקר אצלה כעבור רבע שעה — (2); אתה נותן לה להמליט לבד — (1).
10. מהי לדעתך דרך ההאבסה הרצויה? נוקשה — (1); סכמאטית — (1); גמישה — (3).
11. האם אתה קושר את הפרות בעולים לשעת הארוחה? בכל הארוחות — (1); רק בשעת אכילת מזון מרוכז — (2); אינך קושר כלל — (3).
12. כיצד אתה מאביס מזון מרוכז (תערור בת)? מחלק ביד — (3); בעגלת־יד עם חלוקה
- מיכאנית — (2); עגלה מיכאנית נגררת על־ידי טראקטור — (1).
13. מה חשוב לך יותר בתיכנון ההזנה? תקציב ההזנה — (1); ערכה המזונו של המנה — (2); אכילות וטעימות המנה — (3).
14. מהי תכיפות הריפוד? כל יום — (3); כל יומיים — (2); פעמיים בשבוע — (1).
15. בשעת החליבה — למה אתה מקדיש יותר תשומת־לב? לתכנית בראדיו — (1); לשיחות עם חבריך לעבודה — (1); למכונת החליבה ולפרות — (3).
16. בשעת החליבה גילית פגם טאכני במכור נת החליבה: אתה מפסיק את החליבה ומתקן את הדרוש תיקון — (4); אתה מסיים את החליבה ומתקן את הפגם לאחר מכן — (2); אתה מסיים את החליבה ומוסר על הפגם למי שחולב אחר־ך בחליבה הבאה — (1).
17. מתי אתה מסיר את גביעי מכונת החליבה מעטין הפרה? אחרי זמן קצוב — (1); כשהחלב מפסיק לזרום — (2); אחרי שבדקת את העטין ומצאת אותו ריק מחלב — (3).
18. סיימת את החליבה, מה מעניין אותך יותר? מה השעה — (1); כמה זמן נמשכה החליבה — (1); כמה חלב אספת בחליבה — (3).
19. האם אתה יודע מהו כיוון הטיפוח הרצוי לך? אתה מחליט בזירמת איזה פר להזריע — (3); אתה נותן למזריע להחליט — (2); לא איכפת לך כלל איזהו הפר — (1).
20. בשעת מילוי עבודה מסויימת ראית בסככה השניה פרה מתייחמת: אתה מפסיק מיד והולך לזהות אותה — (3); מסיים קודם את העבודה והולך אחר־כך לחפש מי היא הפרה — (2); מחליט לשים־לב כשתזדמן לסככה השניה — (1).
21. בדרכך הביתה בבגדים נקיים, לאחר סיום יום העבודה, הבחנת בפרה מתייחמת: אתה חוזר לרפת ומכין את הכרטיס למחר — (3);

אבל תכונה חשובה זו בלבד אינה מספיקה. עליך ללמוד לדעת מתי ואיפה להשתדל. אל תסמוך רק על מה שקראת בספרות, ועל מה שיעץ לך המדריך שלך. אלה דברים שערכם יפת מבחינת השכלה כללית והרחבת אופקים, אך אסור שישמשו תחליף להסתכלות מפוכחת, לשיי קולידעת ויזמה עצמית, לניתוח נבון והסקת מסקנות מעשיות, אשר הולמות את התנאים המיוחדים ברפת שלך בכל התחומים.

אם תמשיך להשתדל בכיוון הנ"ל ולא תהסס להשתחרר ממוסכמות — אין ספק שתצלית.

אם צברת 45—60 נקודות: אשרי הפרות אשר זכו לשכון כבוד ברפת שלך. אתה טיפוס תכ" ליתי — ויהד עם זה אתה מקפיד על כך שהרפת שלך לא תיהפך לבית־חרושת. אינך רואה את הפרות כמכונות לייצור חלב, המסודרות לפי מיספרים סידוריים, אלא כבעלי־חיים, ולכן גם יחסך אליהן נקבע בהתאם למשתמע מאבחנה זו.

למרות העובדה שהרפת שלך גדולה, אינך מכניס באופן אוטומאטי את כל השיכלולים הטכניים האחרונים שיצאו לשוק. אתה משתדל לזכות את פרותיך, אותן אתה מכיר היטב, בטיי פול מסור ואינדיבידואלי.

אתה בעל תושיה רבה, אתה יודע שאויב מס. 1 שלך זוהי השיגרה; על כן אתה לומד לראות את הדברים בהתפתחותם. זכור! כל יום חדש צופן בחובו בעיות חדשות המחייבות פתרונות חדשים.

עזרא צמרי

קיבוץ מרחביה

אתה מחליט לטפל מחר באותה הפרה — (2); אחרי סיום יום העבודה אינך מתעניין כלל בנער שה ברפת — (1).

סיכום המבחן

אם צברת 20—30 נקודות: אינני מקנא בפרות שבעדרך. אין פלא שאתה חסר סבלנות ומכה את פרותיך, אם אינך מכיר אותן כלל לפי שמור תיהן, ואם בראש דאגותיך — מתי תגמור את העבודה.

העובדה שאתה משובץ בסידור העבודה כעור בד בענף הרפת איננה גזירה מהשמים. בידך הברירה בין שתי האפשרויות הבאות: הראשונה — להתחיל להתעניין יותר בעבודתך: עליך לדעת לא רק מה אתה עושה, אלא גם למה, ומה התועלת שבכל עבודה. למד להכיר את פרותיך ועד מהרה יתברר לך ש"חנה", "לאה", "יוכבד" ו"רקדנית" הן הרבה יותר מאשר מספר סידורי, 138, 141, 205, ואזי ישתנה גם יחסך אליהן. כאשר תעבוד מתוך עניין יתגלה לפניך עולם ומלואו, שפע של בעיות מגוונות ומענר יינות, ואז תתחיל לחוש את הטעם המיוחד שבעבודת הרפת. ברירה שניה — להסיק באומץ את המסקנות המעשיות, ולפנות לסדרן העבודה שיעביר אותך למקום עבודה אחר, שם אתה עשוי להביא יותר תועלת; ייתכן ואתה מתאים לעבוד ב"מפעל" או במסגריה, אך לא עם בעלי־חיים.

אם צברת 30—40 נקודות: אל תתייאש, יש לך סיכויים; אתה טיפוס של "רפתן־משתדל",

הדים מהעבר —

בעלון ההתאחדות מיוני 1932 פורסמה התנובה הממוצעת ב־15 עדרים בשנת תרצ"א. העדר המצטיין בשנה ההיא היה זה של יגור עם 3890 ליטר חלב; מספר הפרות באותה שנה היה 40. כן מוצאים בטבלה הנ"ל תנובות ממוצעות של עדרים מקומיים (ערביים): זה של עין־חרוד הניב בממוצע 1220 ליטר וזה של תל־יוסף — 1540 ליטר. המביא לבית־הדפוס של נתונים אלה מציין: "העליה בתנובה בכל המשקים מעודדת למדי. הסיסמא לשנתיים הבאות: בל ימצא עוד עדר במשקיניו בתנובה ממוצעת שלמטה מ־4000 ליטר".